

BUTLLETÍ

**de l'Associació d'Alumnes
Obrers de l'Escola Industrial
de Vilanova i Geltrú**

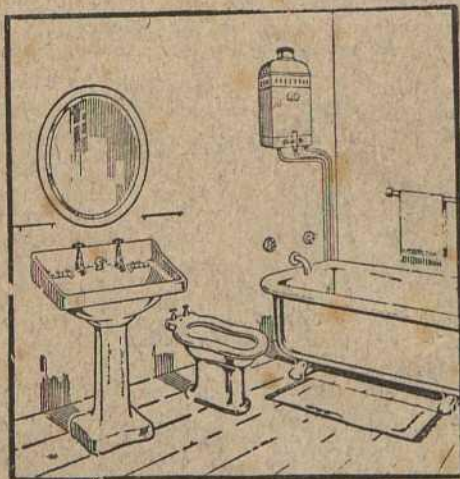

Publicació mensual

**Portaveu de
l'Associació**

Bañeras Lavabos
Calentadores
Waters Bidets
Cuartos de baño

WATER-CLOSETS
sin depósito
por medio del
Fluxómetro
"Iberia"

Funcionamiento
admirable

Calentadores "IRIS"
para cuarto de baño

Inexplosibles,
sólidos,
seguros
y de gran
rendimiento

Más de 4.000
instalados en
Barcelona

Garantizados
por 10 años

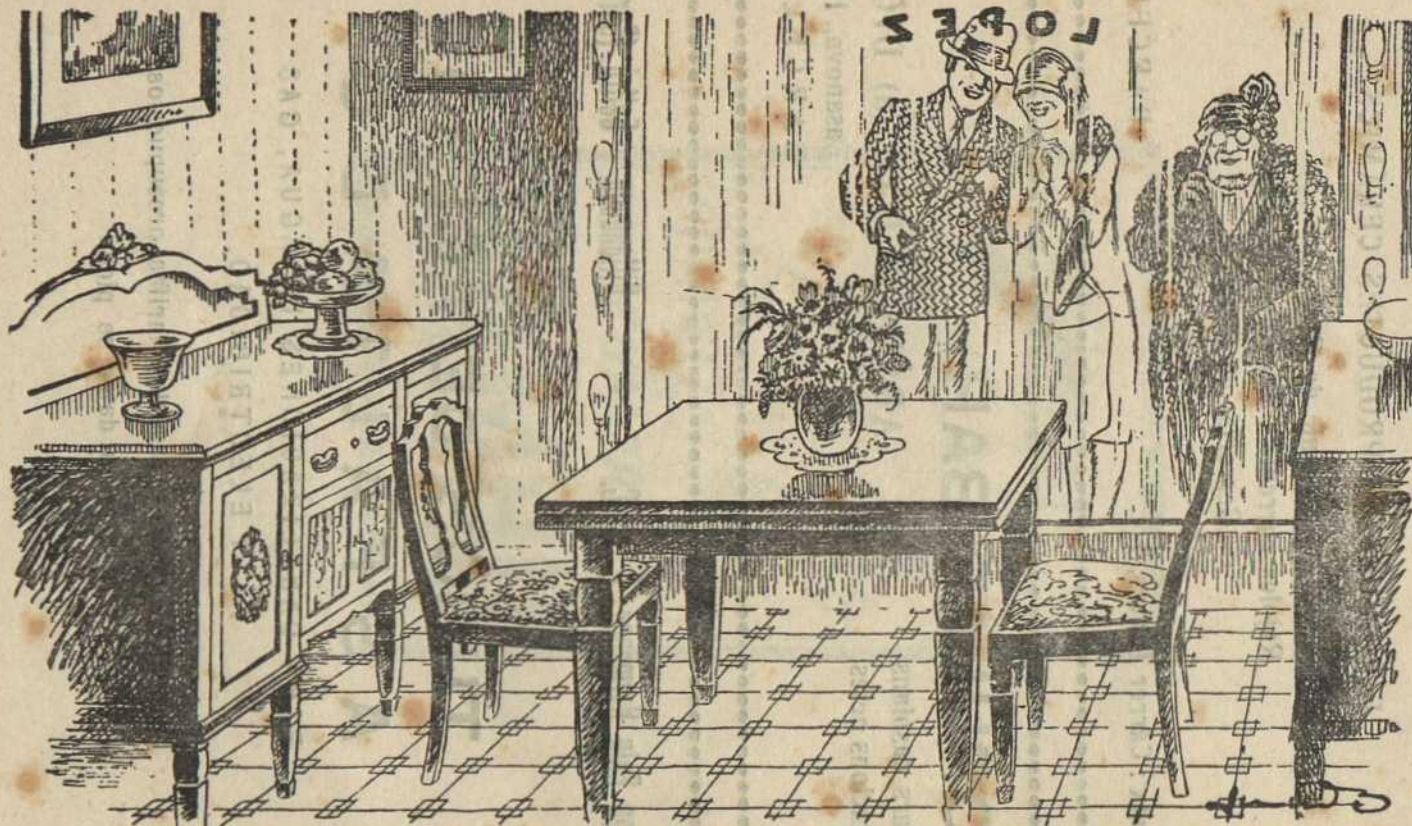
JAIME SAURET

7, PELAYO, 7

BARCELONA

MOBLES

J. LÓPEZ
Carrer del Carme, 44: Barcelona

- ELLA. Quins mobles més bonics!, són els únics que m'han agradat.
- ELL. No hi ha dubte, la casa López és la millor i la més econòmica.

FILL de JAUME PUJOL I BAUSIS

FÁBRIQUES DE PRODUCTES CERÁMICS

Mosaic de Grés

Rajoles corrents i fines de porcel·lana

Gerreria, etc., etc.

Despatx : Carrer Tallers, 9

BARCELONA

POPULAR BAR

Menjars casolans

Habitacions netes

ADRIA TUBAU (a) DIONÍS

Casanova, 19

BARCELONA

Talleres Roig Hermanos, S. en C.

- Villanueva y Geltrú (Barcelona)

TUBOS DE ACERO ASFALTADO

**PARA CANALIZACIONES DE AGUA, GAS
Y ELECTRICIDAD**

**Se facilitan gratis prospectos, tarifas, presupuestos
y cuantos datos se pidan.**

Dirección telegráfica y telefónica: TUBOS ASFALTADOS.-Villanueva y Geltrú

MATERIALES HIDRAULICOS GRIFFI, S. A.

CAPITAL SOCIAL : 4.000.000 PESETAS

COMPANIA EXCLUSIVAMENTE DEDICADA
A LA ELABORACION DE CEMENTOS BLANCOS
DE ALTA CALIDAD

CEMENTO GRIFFI BLANCO NATURAL

para fabricación de mosaico hidráulico.

CEMENTO GRIFFI PORTLAND BLANCO

de elevada resistencia (Supercemento).
Para fabricación de piedra artificial, estucos
y pavimentos continuos.

Butlletí de l'Associació d'Alumnes Obrers de l'Escola Industrial de Vilanova i Geltrú

Portaveu de l'Associació

Publicació mensual

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ PER ALS NO SOCIS :

Semestre . . . 1'75 Ptes.
Any 3'50 »
Número solt. 0'30 »

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ :

Ateneu de Vilanova
i Geltrú, Rambla
Principal, núm. 10

Del contingut dels treballs
que es presentin per a la seva
publicació, en seran respon-
sables els seus autors.

EL PINTOR MIR, PARADISIAC

DEFUGIM expressament de parlar del pintor perquè s'han dit tantes coses elogioses del seu estre genial, que no sabríem què afegir-hi.

Admirem aquí a l'home satisfet de la vida, qui acaba d'aconseguir pel seu historial, únic, la més enlairada distinció a que pot aspirar l'artista.

Mir és el patró de l'home de treball, i el patró del treballador qui vol viure bé pel seu propi esforç. El seu talent li ha abastat per aconseguir una cosa i altra sense ço que algú nomena atzar.

Havia somniat rodejar-se de comoditats i bellesa, i aquí el tenim gaudint d'un palau emplenat de riqueses artístiques que ha anat agombolant curosament, per emmarcar la seva existència en un ambient de benestar i felicitat. La taula i l'assortit rebost també hi són amb la mateixa cura, que de tot això necessita el *bon vivant* i el *gourmet*.

I per sobre de tot això, un esplendent jardí, lluminós, matisat per plantes i flors dels mateixos llampejants colors de la seva màgica paleta, poetitzat tot ell per bells aspectes de seducció espiritual, inspirador de belleses commovedores i capricioses fulguracions animoses de vida i d'energies, que l'artista ditxós copsa amb una satisfacció comunicativa per les amicals relacions, amb una franquesa a tota prova, prescindint de conveniències i gerarquies, absent de tota preocupació social. Lliure com el seu art, respirant d'aquest paradís fet a faisó de la seva personalitat, a ple pulmó, engegant a l'aire, quan bé li plau, l'acostumada enèrgica interjecció.

Aquí l'home que tanta sensibilitat demostra en la plasmació de les teles que produeix, s'hi troba per un tipus amenestralat, ventrut, descuidat pel vestir que rarament acaba; talment sembla que la dèria del pintar no li doni temps per a completar la pròpia indumentària.

Unes barbes i uns bigotis poblats, de pèls grisencs, esparracats, empastifats de blau i cadmi, capaços d'esperverar a la criatura més entremaliada, no són

prou per a dissimular la tendresa de l'ànima que porta dintre per a dialogar amorosament amb el mico i acariciar i acaronar els dòcils animallets domèstics qui festeja, prodigant-los-hi tota la seva bonhomia.

I aquest és el més colós dels pintors moderns que Vilanova orgullosament hostatja i reverencia per les seves màximes qualitats d'honradesa personal i artística; pel bé que ha fet a la vila que considera com pròpia i per lo molt que demostra estimar-la. Per haver-la plasmada sobre teles que la immortalitzen, juntament amb el més típic dels seus tradicionals costums. Perquè el testimoni d'aquest home tot abnegació i treball, perdurarà a la vila per mitjà de les obres per ell llegades generosament, voluntàriament, com sabem que ell té a molta estima i agraïment la reverència i afalag dispensades pel nostre poble en els moments més intensos d'amargor i de satisfacció de l'artista eminent.

FERRER I PARERA

ANTOLOGIA D'ESCRITORS VILANOVINS

JOSEP JUNCOSA I MESTRES

TANT com precisa declarar que l'obra poètica de l'escriptor vilanoví Juncosa i Mestres, que ha arribat a les nostres mans, sols és mediocre, cal reconèixer que la situen plenament en aquesta *Antologia* dues circumstàncies. La una d'elles, l'ésser bona part de la mateixa (la única que es conserva) escrita en català, i escrita en català entre els anys 1800 i 1835, temps de decadència encara per la nostra llengua com estre literari — l'*Oda a la Pàtria de l'Aribau* (1833) i altres circumstants manifestacions precursors de la nostra renaixença literària, sols conegudes, aleshores, de comptats erudits. I l'altra per oferir en Juncosa l'exemplaritat d'un senzill obrer camperol que arribà a l'adolescència gaire bé sense instrucció i que únicament amb el seu propi esforç aconseguí dominar literàriament el català i el castellà, i a conèixer el llatí i el francès, a través de les vicisituds d'una vida gens còmoda... Però per a major interès, precisió i claredat, passarem la ploma a un contemporani seu, de qui conservem una nòtula crítica i biogràfica, signada *El amigo imparcial* i titulada *Literatura*:

«Saber la vida de un autor y examinar el fruto de sus desvelos, son dos principios analíticos que determinan la estimación filosófica de toda producción del talento. Por lo tanto, a fin de que el público partiendo de esta verdad juzgue las poesías catalanas que mi amigo Juncosa ha dado a luz, no he podido menos para corresponder a su amistad y al mérito que escribir una lacónica narración biográfica de mi compatriota y dar una idea de su composición.

Hablar de un catalán, cuya patria Vilanova de la Geltrú está en relaciones con todo el reino, y particularmente con la capital de nuestra provincia por su posición topográfica, debe probar sea quimérica toda sospecha de parcialidad que mordaz crítico, tal vez, pudiera concebir. Así pues, atendiendo al nacimien-

to del poeta debo decir que fué en el año de 1775 en Vilanova y Geltrú, que hijo de honrados y menesterosos labradores sólo pudieron éstos procurarle con mucho afán una escuela de primera educación dirigida por un público profesor, que pronto admiró con sus discípulos la viveza y penetración del pobre joven, que entonces empezó ya a dar pruebas de su inclinación al estudio y se desplegó su genio poético. Las circunstancias de su casa le obligaron a dedicarse a la agricultura, pero no obstante los ratos de la holganza los ocupaba en la lectura de versos, libros de diversión instructiva y, con preferencia, la Sagrada Escritura. Ejercitando la poesía se desahogaba su espíritu oprimido y reconcentrado, porque la indigencia le privaba seguir la carrera de las letras. Iba creciendo su naturaleza física, mientras que la moral se desarrollaba extraordinariamente; y esto mismo era un serio soplo para la llama de sus deseos que abrasaba ya su corazón. Independiente por la muerte de sus padres, abandona el arado; el favor de un comerciante endulza su trabajosa vida, y puede con más libertad consultar con las musas. Cabeza de familia no falta a sus obligaciones; el amor le conduce al tálamo; la fortuna le mira con complaciente sonrisa; laten en su corazón afectos paternos, mas la veleidad de aquella le prodiga desabrimientos que consternan profundamente a nuestro villanovés, pero con todo, en sesenta años de vicisitudes, jamás desde su pubertad ha dejado de componer: advirtiéndole que son numerosísimas las poesías castellanas dignas de elogio, entre ellas, especialmente, dos que se recitaron en presencia del Señor Rey D. Fernando VII, cuando pasó por la villa del Vendrell de vuelta de su cautiverio en Francia, siendo de notar su humildad y poca ambición, pues a pesar de ser hombre de espíritu y haberlas él compuesto, las hizo recitar por un cuñado suyo. En fin, nuestro catalán por su ingenio, carácter e instrucción, no debida a colegios ni a universidades, sí sólo a su aplicación asidua y capacidad, se ha granjeado el aprecio de muchos literatos. Lástima sin duda es que nuestro compatriota no haya logrado sus deseos: entonces hubiera visto yo con placer competir Juncosa con el Cantor de Colombo, y con el de la Visión del Ebro, todos de mi patria, los tres amigos míos.

Relativamente a las poesías catalanas confesaré que si bien no trasluce en ellas el rasgo del estudio, tampoco faltan preciosidades, cuales son: descripciones exactas, novedad de pensamientos, comparaciones delicadas, energía y fuego en algunas; ideas precisas en otras; reflexiones oportunas en muchas; majestad, agudeza, naturalidad y otras flores, que bien considerado su cultivo, merecen la estimación de los inteligentes en las composiciones de esta naturaleza.»

Es mencionat, probablement per primera vegada, el nostre Juncosa, en el *Suplemento a las Memorias de Torres Amat*, de l'erudit Joan Corominas; parla d'ell el polígraf vilanoví Magí Pers i Ramona en la *Historia de la lengua y la literatura catalana* (1857); figura en el *Diccionario biográfico y bibliográfico de escritores y artistas catalanes del siglo XIX*, d'Anton Elias de Molins (1889); i el per tants conceptes il·lustre compatriota Teodor Creus i Corominas llegí en una vetllada del «Círcol Catòlic» d'aquesta vila (desembre de 1902) una *Notícia d'un*

desconegut pagès, poeta vilanoví, i assaig crític sobre ses composicions, i en els articles apareguts en el setmanari d'aquesta vila *La Costa de Ponent* (1907), *Cartes obertes sobre l'ús del català a Vilanova i Geltrú durant el segle XIX*, donà el lloc d'honor que es mereix dins la història de les vilanovines lletres a aquell senzill pagès.

El manuscrit de les poesies catalanes d'en Juncosa forma un volum en quart, de 226 pàgines, qual contingut és el següent: «*Advertencia al Lector.*—* * *.—*Proesas dels Catalans.*—*Glòrias dels Catalans.*—*Crítica que farán los bons Poetas de aquestas tòscas poesias.*—*Crítica que farán alguns altres.*—*Reparos que es féu lo poeta ans de donar a la llum aqueixa obra.* *Dialec amb una filla sua, que es la Musa.*—*Vida del Poeta.*—*Décimas (Las vicissituds del mon).*—*Décimas (Morals).*—*Décimas (Elogi del treball).*—*La casa del Poeta.*—*Décimas (De lo poch que es durable la nostra vida).*—*Octavas (Paralelo de un Pastor amb un General).*—*Cuartetos (Seguint lo mateix paralelo).*—*Décimas desbaratadas.*—*Relació que feu lo Poeta en lo dia de las suas bodas, devant de la sua Esposa y del numerós acompanyament.*—*Relació de una malaltia que patí lo Poeta.*—*Décimas que compongué lo Poeta amb motiu de haber vist un pessebre.*—*Perqué lo Senyor Rector quedés cerciorat com los de casa lo Poeta habien complert ab la parròquia en lo any 1825.*—*Enrahonament que tingueren la vetlla del dia 6 de Janer de 1814 dos pajesos anomenats Magí y Pau sobres cosas del Campo Santo.*—*Abjunta que se feu a lo Sermó de Carnestoltes, per motiu de haber estat sis anys sense fer bulla, en dit temps y en lo any 1814 se logró ferne per haber los Francesos marxat de Espanya.*—*Están a Vilanova durant la guerra de la Independencia alguns músichs de Barcelona, demanaren molt preu per tocar en lo Novenari de Animas, y ab est motiu compongué lo Poeta las següents décimas sobre lo tema: «Sancta ergo et salubris».*—*Cansó que el Poeta compongué a la caiguda de Napoleó, fent veure que per los estragos que causá, sería despreciat de modo que ni la terra ni lo cel lo voldrían.*—*Enrahonament entre Napoleó y Josep Bonaparte per la retirada que est feu de Madrit.*—*Décimas satíricas sobre uns núbols que se pintaren alrededor de N. S. de las Neus, que està sobre lo portal de la Iglesia, etc.*—*Décimas pudentas.*—*Sermó pudent.*—*Décimas sobre el fet de un centinella borratxo, etc.*—*Décimas amb motiu de haber fet ofrena lo Poeta de uns raims collits a la parra de casa sua, etc.*—*Memorial en décimas de queixas de quant era lo Poeta Cabo de Guardias al Portal de San Joan de Vilanova en lo temps que el cólera morbo afligia la ciutat de Barcelona (1834), etc.*—*Décimas sobre lo succehit a casa de un barber, etcétera.*—*Goiæ de San Patantum per cantar en las xarinolas.»*

Les il·lusions de l'autor de veure publicada la seva obra quedaren defraudades. Junt amb el manuscrit de la mateixa, recollirem, a més del judici crític-biogràfic d'autor anònim que havem reproduït, altre assaig (*Poesías Catalanas de Josep Juncosa, per Un amigo del poeta*), qual grafisme permet atribuir-lo al polígraf Pers i Ramona; i dues lletres al mateix dirigides per en Juncosa i Mestres, en les que es parla de gestions fetes per aquell escriptor, encaminades a trobar a Barcelona qui edités els versos catalans de nostre plomista conreador, gestions que resultaren infructuoses. Un detall curiós: En Juncosa es

contentava que li paguessin *quatre duros!* per les seves poesies (lletra del 23 de setembre de 1840).

Tasca difícil el seleccionar quelcom de l'obra de nostre rimaire camperol que sigui apetitosa menja per un paladar dels d'ara, acostumat a la quintaessenciada i diversa poesia moderna. Són totes les composicions de forma descuidada i de llenguatge ple d'impureses. Les de tema de caràcter general, amb pobresa d'imatges i amb ideari casolà; les d'assumpte històric, vulgars i sense color; les íntimes, poc *íntimes*, gens personals, sense aquelles delicadeses de sentiment que fan agradable el gènere, i les humorístiques, d'un bast *vallfogonisme*.

Cal llegir-les il·luminades per dos reflexes: la idea del temps en què foren escrites i el recordar les condicions especialíssimes del seu autor.

PARALELO D'UN PASTOR AMB UN GENERAL

(FRAGMENT)

Divertit lo Pastor alegre canta
Juntament ab las veus tan armoniosas
De ovelles y de anyells; despues decanta
Per un umbril ahont pensant mil cosas
Totas alegres tant que res lo espanta,
Disfrutant las campinyas deliciosas
Xiula, salta, brinca y també balla,
Y assentat en un roc toca la gralla.

.....
Tocan ja los clarins; la tropa's forma:
Alsa lo general prest la mangala,
Redoblan los tambors y a pas disforma
La tropa romp marxant, mes atabala,
Ab tal soroll la gent, pero's conforma
Y per veure soldats baixa la escala
Y ensenyant als petits la gran cuadrilla
Diuhen; que't ficarán a la motxilla!

GLORIAS DELS CATALANS

(FRAGMENT)

Empero, de que serveix
Citar gent de fora vila
Si'n trobarem una pila
A Vilanova mateix?
Lo primer que se segueix
Es Don Francisco Armanyá
Que per sos talents lográ
Dos mitras sobra corona,
Arcabisbe en Tarragona
Sent en Lugo bisbe ja.

Del Doctor Joan Vidal,
 Per altre nom Serafi,
 Per lo molt que tinc que di,
 No se com elogial :
 Catedratic principal
 Fou de la Universitat
 De Cervera, y en la edat
 de divuit anys, conclusions
 Tingué, y per oposicions
 Va guanyar un canonicat.

Lo Doctor Pau Galcerán
 Fou de Vilanova honor
 Per ser célebre orador
 Y per teólec molt gran.
 Sent pues lo seu talent tant
 Va ser de filosofia
 Catedratic, y tenia
 De Capellar Major grau
 De Barcelona al Palau
 Ahont sempre residia.

Que diré de Don Manuel
 Cabanyes y Ballester?
 Que l'obra que ell compongué
 Es son elogi mes fiel
 Son demasiat desvel
 Al sepulcre el conduí :
 Fort de grech y de llatí,
 De lleis y de idioma inglés,
 De italiá y de francés :
 Als vint y cinc anys morí.

Y de Don Josep Maria
 Cabanyes, que encara viu,
 Sent tant docte res no's diu
 De sa gran sabiduria?
 Sent matemátich floria,
 Carcasona vos dirá;
 Profesor en Alcalá
 De Henares al present es,
 Del idioma francés,
 Est patrici catalá.

.

DECIMAS DESBARATADAS

.
 Lo patriarca Abraam
 Anant a veurer Elias
 Encontrá las tres Marias
 Que capdellaven estam :
 Y fent un plat d'ensiam
 Mentres umplien buixets

Ab un manat de llíquets
Barrejats ab figues secas
Anaban seguint las flecas
Ab dos frares Jusepets.

Cuant lo Rector Vallfogona
Feya versos a Madrit
Hi acudia Mister Pit
A gratarli la corona :
Aixó fou quant Barcelona
Estaba en poder dels grechs,
Per só deia mil renecs
Contra dels moros Balám;
Al temps dels avis d'Adam
Tots los frares eran llechs.
.....

GOIGS DE SANT PATANTUM

*Puig tots los qu'están borratxos
Vos tenen ger guia y llum,
Guardáunos a tots de caure
Gloriós Sant Patantúm.*

Segóns conta la Escitura
Sóu tant antich com Noé,
Puig en ella s'asegura
Que de borratxo caigué,
Y de que vos vareu sé
Lo seu mestre se presum.
Guardáunos, etc.
.....

Cuant vos varen batejá
Sant Xumaco fou padrí,
Y la dida que os criá
Per llet vos donava vi;
Per só vareu reixí
Borratxo de gran balúm,
Guardáunos, etc.
.....

Sont molt grans las maravellas
Y virtuts que vos obrareu,
D'escolanet ya furtareu,
Lo vi de las canadellas,
A Sant Begut os cuidareu
Que no li faltés mai llum,
Guardáunos, etc.

CONSELLS

Quan pretengueu a la dona, tingueu present que mai passa dels vint o vint-i-cinc anys. Després d'aquesta etapa perd el compte i ja per ella no corre el temps.

— Recorda que una paraula dita a temps pot salvar-te d'una situació compromesa.

— Procura per il·lustració o educació, destacar la pròpia personalitat per damunt de lo vulgar.

— Contempla a l'actor mediocre amb indulgència i amb certa simpatia, com contemplem les tonteries de l'infant.

— No donaràs a les imatges altre alcanç del què en realitat tenen.

— El dia que la senyora Felicitat truqui a la vostra porta no la feu esperar, perquè podria disgustar-se i no tornar.

— Per desesperat que et trobis, no intentis parar la marxa del tren amb el teu cos. Podria no veure't i fer-te mal.

— Obrer: si no fas amb l'art del teu bell ofici per arreconar la màquina, pensa que la màquina t'arreconarà a tu.

— No vulguis endinzar-te pel cor humà en recerca de cosa greu, perquè en sortiries amb les mans eixutes.

— Si tens raó, no callis. Si no la tens tampoc, si és que vols que els que escolten creguin en tu.

— Fuig del triomf, per insincer i enganyador.

— Absten-te de jugar si vols guanyar al joc.

— No toleris franqueses excessives si vols viure en plena harmonia amb l'amic i la família.

— L'ésser revolucionari en l'art, no està renyit en què es pugui ésser conservador en la vida íntima.

— Perfecciona les teves naturals agudeses i et defensaràs contra les escomeses de la pedanteria.

— Pel malalt que et faci nosa, pensa que el metge podrà donar-te sense responsabilitat la solució.

— No et deixis enlluernar. El luxe més fantàstic no seria prou per dissipar la teva tristesa.

— Al músic d'ofici no li parlis de solfes; parla-li de pessetes.

— No donis corda a la dona i et lliuraràs de mal de cap.

— No oblidis que algunes vegades les grans fortunes han estat obra de visionaris.

— No cercaràs a la dona deslleal si vols que et pagui amb la mateixa desllealtat.

(D'un llibre inèdit).

R. F. P.

SECCIO LITERARIA

Com ampliació de l'*Antologia d'escriptors vilanovins* publicada el mes de març, referint-se a Josep Campamà, reproduïm en aquesta edició, la poesia d'aquell escriptor compatrici nostre, dedicada a D. Víctor Balaguer i llegida en la Vetllada Literària celebrada al Teatre Principal la nit del 27 de maig de 1879, organitzada per l'Ateneu de Vilanova i Geltrú, en obsequi dels senyors D. Ramon Estruch, D. Víctor Balaguer i D. Francisco Gumà.

ESPLAY

Qui á la font del talent en ditxa tanta
abeurarse pugués, y á doll la lira,
anés després ruixant de goig rublerta
l'imatge gran de inspiració divina:

Qui del oieig que entre pinars bufantne,
tendres brancatges remonent ne vincla,
arrebassar pugués la seva asprosa
que ab mágich buf al rossinyol inspira:

Qui per un jorn pugués deixar la terra
alsant lo vol per las regions divinas,
y alli inspirarse en celestials cantadas,
que'ls cors gaudeixen y'ls sentits animan.

Mes ¡ay! l'ingeni 'm falta, 'l brill me nega,
la ment s' ofusca y á llurs peus s' humilla...!
quan jo voldria elogiar lo Mestre
que llur historia Catalunya admira.

Fins dards vrinosos lo meu cor fereixen,
batent sas alas sanguejant deliran
y tremolosos llavis callats restan;
que 'l cor ho sent, pero encongit no ho dicta.

Perdona avuy donchs literat il-lustre,
si aixís al davant teu mon cant no afina,
puig tu mes que ningú sabrás compendrer
si só débil torrent hón l' aigua mimva.

Mes si en est cás lo númen meu que es débil
se befa ab goig del que mon cor aspira,
reviu ferm l' esperit que ab forsa enérgica,
l' amor conjura per la Patria mia.

¡Oh! patria! hermosa terra catalana,
per l' honra y llibertat tu l' escullida,
si algú profana lo teu nom puríssim,
encar lo doll resta de ta sava antiga.

Si veus tu un colp los fills d' una altra terra,
disposant de ta herencia ab ironía,
tu mateix que élls, sense temor disposa
d' un grup de llamps que á tots los horroritse.

Pero si fort cástich lo donalshi 't greuja
y llur clemencia per tu n' es sentida,
coltell y escut per ta defensa basta,
per mils contraris remoguts per l' ira.

Ab orgull dirlos pots que un temps tingueres,
Clarís y Jaumes y Rogers y Ausías,
un Homs, un Pere y un Pelós Vifredo,
un Aribau, un Balmes y un Garcia.

Que si abatuda t' ha tingut fins are
lo gran letárgich que jamay s' oblida,
que avuy ja parlas com los nostres avis,
que en llunyas terras catalans s' oviran.

Y en fi, si un jorn lo destructor pensaba
destruhi 'l temple del valor que 'ns guia,
digals que tens un Balaguer que aguant
la bandera del pur Catalanisme.

Y que ab l' entussiasme que desperta,
de Catalunya 'ls fills la seguirian,
morint ab élla ans que la sanch gelada
dels contraris, poguessen embrutirla.

JOSEPH CAMPAMÁ

* * *

ELS BLATS

En la quietud de la nit,
els blats ja s'han adormit
ben besats pels raigs de lluna;
i el seu color groc daurat,
sota aquest brill argentat,
es belluga com l'escuma.
Es va gronxant dolçament,
que el vent passa suaument
volant amb ales lleugeres;
pel brancam del cirerer
que es belluga joganer,
s'hi oviren les estrelles.
Dormiu, camps de blat, dormiu!
que prompte vindrà l'estiu,
que és el temps de fer la sega;
no penseu que tornaran,
els segadors com cada any,
per empilar les garberes.
Els grills us fan la non non
mentre vetllen vostra son,
sense cloure les parpelles.
Dormiu, camps de blat, dormiu!
que prompte vindrà l'estiu.
i empilarem les garberes,

CONCEPCIÓ VENTOSA

Maig de 1930.

EXCURSIO DEL DIA PRIMER DE MAIG

EL dia de la Festa del Treball d'enguany l'Associació, molt encertadament va organitzar una excursió a Tarragona i Reus.

L'atractiu del programa que va combinar-se i tenint present encara l'agradable que va resultar la portada a terme en igual diada, l'any passat, va fer que es vegés aquesta ben acollida pels socis, que es van inscriure en nombre d'uns cinquanta, quedant tots molt ben impressionats del què va visitar-se, essent interessant en tot moment, i el descabdellament de la qual anem a ressenyar.

A les set del matí era l'hora convinguda per emprendre la marxa. Després de reunir-nos en el nostre local social, ens apossentem a l'autòmnibus, emprenent seguidament la ruta vers a Camarruga, on esmorzàrem, imperant la franca companyonia que és de consuetud entre els excursionistes, i després de contemplar la boniquesa del lloc, amb la seva espaiosa platja i xalets que l'envolten, reemprenem la marxa vers l'antiga Tarraco.

Des d'aquest moment anem concentrant a la ment de cadascú els llocs que teníem de visitar, bibliografia de lo que era la ciutat d'aquells antics dominadors romans. Així arribem a la parada obligatòria, en aquest caràcter, per contemplar aquell monument que s'alça en mig de la carretera, l'«Arc de Barà», on, com un tribut d'homenatge, baixem de l'autobús per a satisfer la curiositat de tots els excursionistes, fent en comú els comentaris del valor del mateix, evocant les centúries passades, el mèrit i procediments de què deuriem valer-se, en aquella època, per alçar un monument així. Després de treure quiscunes fotografies del grup, pels aficionats a aquest art, en les que hi posaren per marc l'esbelta construcció, seguirem el camí, fent altra parada en ésser davant la «Torre dels Scipions», on també és obligada la visita i on els comentaris pot dir-se que es toquen amb els encara latents de l'anterior. Comentant també el monument que tenim al davant, l'origen del mateix, la classe d'homes que deuriem ésser els germans Scipions que menaren construir aquesta torre, etc., després de posar davant l'objectiu, continuem el viatge. Entrant ja dintre nostre el domini de la capital tarragonina, que cada vegada s'ens va presentant més a l'abast, fins que entrant ja a la ciutat, passem davant la residència que fou de «Pilats», avui convertida en presó. El vehicle va fent camí endinzant-se per la urbs, fins arribar al cor mateix, punt des d'on ens encaminem vers la part alta de la capital, per visitar la famosa Catedral.

Hem arribat a la plaça; pugem les escales i l'esbelta de la façana, inacabada, que para esment en l'atenció dels excursionistes, car la sobrietat de l'estil fa que aquella obra mestra d'arquitectura, captivi a tots. Entrem a dins, recollim el nostre interès davant la grandiositat i aspecte rígid de les naus, l'esculturat que comprén el recinte del cor, la sumptuositat dels altars, etc., després de lo qual passem als claustres, on la impressió realment és de complaença; admirem en detall els variats i treball dels capitells, dirigint-nos a visitar el Museu de la Catedral i Diocessà. Aquest Museu és veritablement d'un valor immens,

pels tresors que s'hi guarden, la antiguitat i diversitat dels objectes, representats en totes les manifestacions de l'art, essent resseguides pels excursionistes, atents a les explicacions que va donant el *cicerone* que ens va il·lustrant sobre les dades i origen que es calcula té cada cosa. Passem després a l'altar major, on va detallant-nos el significat de les diferents plasmacions escultòriques, ensenyant-nos-en quiscunes de cabdal valor artístic, que s'amaguen entre els retaules.

Tenim de deixar, amb recança, aquest monumental temple, per poder anar realitzant les demés parts del programa. Anem seguidament al Museu Arqueològic, on ens encaminem, baixant per aquella sèrie de carrers espadats i serpentejants, que encaixen, però, molt a to, després de la manifestació romana amb què acabem de sadollar-nos.

Arribem al Museu Arqueològic, contemplant tota una història, que s'ens representa en les pedres, eines, armes, monedes, etc., etc., que hi són en gran escala.

Seguim després a visitar les muralles de la ciutat, que contemplem detalladament; travessem per una entrada de les mateixes, fent cap al final de la ciutat, presentant-nos a la part moderna, acabant així la primera etapa de l'itinerari.

Després de donar un passeig per la ciutat i contemplar la impressionant vista des de la balconada del Mediterrà, anem a refer les forces, distribuint-se l'expedició entre els que han escollit un bonic lloc als afores i els altres que es dirigeixen al Restaurant, convenint l'hora i punt de reunió per reempendre les visites a les tres de la tarda.

La Fàbrica de Tabacs és la que toca ara visitar. Hem arribat davant l'artística entrada, per l'enreixat de la qual contemplem els grups d'edificis de la fàbrica, que donen una impressió de gran modernitat.

Entrem a l'interior, essent acompanyats per un empleat, efectuant una visita general de les vastíssimes sales, anant després a visitar en detall el Museu, on hi ha, molt ben acondicionades, les troballes de la necròpolis romana allí soterrada i que sorprengué al fer les excavacions.

Visitem, primerament, un panteó romà, que per la perfecció de línies i conservació, sembla tanmateix impossible que es tracti d'una obra mil·lenària. Ens mostren després el sens fi de sarcòfags, treballats sobre blocs de pedra de grans dimensions i amb inscripcions la majoria d'ells, on podem fixar-nos en el diferent treballat d'unes i altres, i que fa la distinció entre les paganes i les cristianes. Per una inscripció esculpida a la pedra podem constatar l'antiguitat que pertany, ja que data de mil anys abans de Jesucrist. Es completíssima la col·lecció d'àmfores i no són pocs els esquelets que ens venen a la vista per l'afany de curiositat nostre. L'últim lloc que visitem són els patis de la fàbrica, i quedant molt complaguts de la visita, emprenem el viatge cap a la veïna ciutat de Reus.

Són prop de les cinc quan entrem a la ciutat d'en Prim, dirigint-nos seguidament a la visita de l'Estació Enològica i Vitivinícola, on som rebuts pel se-

nyor Director, qui ens acompanyà, recorrent totes les dependències. Per lo que anem veient i pels detalls que ens va donant el senyor Director, desseguida ens donem compte que es tracta d'una de les principals de la península.

Aquesta Estació està dotada d'uns immensos laboratoris amb tota mena de moderns aparells i medis per fer tots els assaigs i experiments convenients, per l'anàlisi dels mostos, vins de calitat, olis, etc., amb els corresponents departaments per l'estudi de les plantes, llavors, microbis, etc., etc.; així com la Secció de Proves, amb llurs cambres frigorífiques, estufes, premses, filtres, petites caves, etc., no faltant-hi tampoc les aules i sala de conferències, els profits de les quals indubtablement s'ha de fer sentir en tota la comarca.

Ens despedim ben cordialment del senyor Director, al que remerciem l'atenció que ens ha dispensat.

Finalment ens dirigim al Centre de Lectura, on acompanyats per un empleat anem resseguint les diferents instal·lacions d'aquest superb edifici, el valor del qual és per tots conegut.

Un cop efectuada aquesta visita, quedà acomplert el programa que s'havia projectat, i després de donar un passeig per la ciutat i fer un moment de repós, emprenem el regrés a Vilanova.

Arribem a les nou, amb tota complaença dels excursionistes i sense haver tingut de lamentar el més petit incident.

F. MESTRES

NOTICIARI

EL PINTOR MIR

Des d'aquestes ratlles felicitem a l'eximi paisatgista, l'il·lustre pintor D. Joaquim Mir, per haver-li estat concedida enguany la Medalla d'Honor, a l'Exposició Nacional de Belles Arts, de Madrid.

No havia de menester en Mir aquesta consagració oficial per a consolidar la seva fama, mes així i tot, felicitem al mestre per la suprema distinció que li ha estat atorgada, retent la deguda justícia als seus mèrits artístics.

MEDALLA D'OR

Amb veritable complaença ens fem ressó de la notícia per la qual ens assabentem que el Jurat de l'Exposició de Barcelona ha concedit Medalla d'Or a la important indústria «Materiales Hidráulicos Griffi, S. A.», a la qual felicitem per tan alta com merescuda distinció, que honora, de faisó ben preponderant, la indústria vilanovina.

GABRIEL MIRÓ

Amb la mort de l'escriptor alacantí s'ha perdut una de les més altes mentalitats contemporànies,

Miró fou, per la seva prosa tan bella de forma, per la seva noblesa d'expressió, pel seu lirisme sentimental, un mestre en el ben dir. Així li reconeixen

tots els crítics, qualificant-lo com un dels millors estilistes i col·locant-lo en lloc preeminent entre els més exímis escriptors del nostre temps.

Descansi en pau el gran literat i siguin les ratlles precedents la modesta ofrena que fa el BUTLLETÍ a la memòria del Mestre.

PRIMER APLEC EXCURSIONISTA DE GERMANOR PENEDESENCA

Organitzat per les entitats Grup Cultural i Esportiu, de Sant Pere de Riudevitlles; Associació d'Alumnes Casal Moli Vell-Grup Gelada, de Gelida; Centre Moral Instructiu (Secció d'Excursions), de Capellades; Agrupació Excursionista de l'Ateneu i Associació d'Alumnes Obrers, de Vilanova i Geltrú, i Centre Excursionista Vilafranquí, de Vilafranca del Penedès; amb la col·laboració de l'Orfeó de Gelida i Secció de Rítmica del Casal Catequístic, de Gelida; Orfeó Vilafranquí, Foment Sardanista i Esbart Dansaire, de Vilafranca del Penedès; Orfeó de Sant Sadurní, de Sant Sadurní d'Anoia, i Orfeó Cossetània, de Vilanova i Geltrú, va celebrar-se el dia 15 del mes en curs, a Sant Pere de Riudevitlles, el Primer Aplec Excursionista de Germanor Penedesenca, en el que hi concorregueren milers de persones, celebrant-hi una bella festa de confraternització comarcal de la qual en servaran un record grat els qui hi assistiren.

Ens en fem ressó i ens plau l'èxit obtingut, al qual contribuïren els nostres excursionistes acudint-hi en gran nombre.

CURSET DE CONFERENCIES

Per la Junta de l'Associació s'està organitzant, en vistes al proper curs i per al mes de setembre, una sèrie de conferències de caire eminentment pràctic destinades en particular als joves alumnes obrers que actualment assisteixen a les classes de la nostra Escola Industrial.

Els temes que la Junta té ja en el seu poder són veritablement interessants, considerant que poden ésser de resultats pràctics per la nostra joventut en el seu aspecte educatiu i tècnic.

Esperem que en la propera edició podrem donar tots els detalls d'aquest curset, l'organització del qual està bastant avançada.

PER L'EXPOSICIÓ DE CARICATURES

Sabem que als nostres dibuixants caricaturistes *Kasa*, *Mestres*, *Vallverdú* i *Peseb*, s'hi han ajuntat els noms prestigiosos de *Moreno* i *Castanys*, tan celebrats per l'humorisme del col·lega *Xutl*, i en *Cisco*, de la ciutat de Reus, qui, juntament amb el seu company *Kasa*, passaren darrerament uns dies a la nostra vila en recerca de tipus caricaturitzables que hauran de causar sensació amb motiu de l'Exposició anunciada per la cultural entitat Ateneu de Vilanova.

SEGELLS GOYA

Per mitjà del nostre benvolgut amic i company, el conegut escriptor i periodista de Madrid, D. Eduard Navarro i Salvador, encarregat del servei de premsa, acabem de rebre, remerciant-li el nostre agraïment, diversos exemplars de

segells, posats en circulació a Sevilla actualment. Estan dedicats a Goya; la majoria porten el retrat de l'immortal pintor, i altres tenen la reproducció de quadros del mestre.

Felicitem a l'organisme director de l'emissió i als artistes que hi han col·laborat.

NECROLOGIQUES

Ha mort en aquesta vila, després de llarga i cruel malaltia, el senyor don Olaguer Salvatella i Curtoy, pare polític del nostre estimat amic, el reputat metge D. Pere Fusté i Biel, ex president de l'Ateneu, i avi dels nostres bons amics D. Olaguer i D. Martí Fusté, als qui i a la demés família, els hi testimoniem el nostre condol.

— La malaltia que sofri el nostre jove amic i consoci D. Pere Pellicer i Mateu, tingué, el dia 19 del mes actual, un funest desenllaç sembrant la dolor al cor dele seus pares i deixant entre llurs amistats un veritable buit per les belles preldes de bondat que adornaren al difunt.

L'amic Pellicer era redactor esportiu d'alguns periòdics locals i forans, fent les ressenyes dels actes amb tota cura i imparcialitat. Demés alternava els seus treballs esportius col·laborant, portat per les seves aficions periodístiques, de faísó modesta i anònima, en diverses publicacions.

Era també un entusiasta del nostre BUTLLETÍ, el qual ajudava a confeccionar per ésser operari de la Impremta Econòmica, en els tallers de la qual s'imprimeix.

Descansi en pau i rebin els seus pares, dels quals era fill únic, la més sincera condolença nostra, per la irreparable desgràcia que han sofert.

— Trametem la nostra condolença al nostre benvolgut amic i compatrici, l'Arquitecte Municipal D. Josep M.ª Miró i Guibernau i a llur família, pel traspass del seu pare D. Francesc Miró i Lleó.

El difunt, que era un bon vilanoví d'aquells que tenen el seu amor ben provat vers les coses nostrades, havia estat a la seva joventut un dels socis fundadors de l'Ateneu, de la Junta Directiva del qual havia pertangut per espai de molts anys, havent fundat també, junt amb altres directius, la Secció Excursionista d'aquell centre, del qual seguí essent soci i pel que sentia tot l'entusiasme dels seus primers anys, recordant sempre la part activa que prengué en tots els actes culturals celebrats per aquella casa, de la qual fins els seus darrers temps en fou un assidu concurrent.

Recordem amb molta complaença els consells que donava al jovent, per a que seguissin, prenent per exemple els vells ateneistes, la història d'aquell centre tan genuïnament vilanoví i tan alabat fora del nostre poble, i ens sentim honorats d'haver col·laborat amb ell a la Junta Directiva.

L'Ateneu honorà les despulles del seu antic soci fent-li ofrena d'una corona i acudint una representació a l'acte del seu enterrament, que constituí una imponent manifestació de dol.

SECCIO OFICIAL

EXCURSIÓ A MALLORCA

Entrant al temps avinent per a portar a cap l'excursió projectada a Palma de Mallorca, que va ésser exposada per la Junta en la última Reunió General i interpretant l'interès despertat entre els associats, devem notificar que ha quedat definitivament fixada la data de la seva realització pel mes d'agost proper la durada de la qual serà de quatre dies d'estada a la Illa, emprenent el viatge marítim al port de Barcelona la vetlla del dia 23 (dissabte) del dit mes d'agost i retorn de Palma la vetlla del dia 27 (dijous).

Aquesta Junta, com és norma en totes les excursions que ha emprés, ha confeccionat un itinerari que comprén tot lo de més notable que pel seu valor ha donat fama mundial a Mallorca. Els punts i excursions principals a realitzar, seran :

Visita a la ciutat de Palma i els seus grans monuments artístics, además de la Catedral, l'Ajuntament, l'Almudaina, tomba de Ramon Llull i els magnífics Claustres Gòtics, la Llotja, Castell de Bellver, etc. Valldemosa, Miramar, Deyá, Sóller, Coves del Drac (les més notables del món), part nova, Llac Nartel, Alcudia, Formentor i Pollensa.

El cost aproximat, total de l'excursió, és de 125 pessetes, comprenent les despeses de viatge marítim de tercera classe, autòmibus per les excursions, menjar, propines, entrades a les coves, guies, etc.

Queda oberta la inscripció des del dia de la data fins el 20 de juliol, que quedarà tancada, de set a vuit del vespre a la Secretaria de la nostra Associació, devent d'abonar 5 pessetes com a dret d'inscripció.

Vilanova i Geltrú, juny 1930. — *La Junta*.

* * *

REORGANITZACIÓ DE LA SECCIÓ DE NÀUTICA I GIMNAS

Tal com s'havia anunciat als associats, per mitjà de convocatòries, el dia 17 del mes en curs va tenir lloc en el nostre estatge social una reunió entre els aimants d'aquest esport, que resultà molt nombrosa.

S'exposà l'orientació a seguir, existint gran entusiasme entre els assistents, per treure'n el millor rendiment a profit de tots els que hi concorrin, posant-hi la Junta el seu apoi incondicional

S'acordà que es considerés oberta la temporada des del dia 22 d'aquest mes i en els mesos de juliol, agost i setembre, o sigui tota la durada de banys, estipulant la quota única de tres pessetes, que és la que semblà bé als reunits.

Així mateix es procedí al nomenament dels associats que deuran integrar l'esmentada Secció, essent el·legits els senyors D. Joan Gálvez, D. Angel Bosch, D. Salvador Soler, D. Daniel Martí i D. Miquel Bernia, aquest com a delegat de la Junta Directiva.

Academia COTS

MONTADA A SIMILITUD DE LAS GRANDES INSTITUCIONES
DE ENSEÑANZA COMERCIAL E IDIOMAS DEL EXTRAN-
JERO - PROFESORADO PRACTICO ESPECIALIZADO, DE RE-
CONOCIDA PROBIIDAD, EXTRANJERO PARA LOS IDIOMAS

Casa central :

Avenida Puerta del Angel, 38

Apartado 782

Teléfonos 18953 y 75303

B A R C E L O N A

CLASES SELECTAS. - Distintos salones aulas para la se-
paración de ambos sexos, con todo el confort apetecible.

ASIGNATURAS : Letra Comercial, Ortografía, Correspondencia particular
y comercial, Aritmética y Cálculo Mercantil, Clasificación y Archivo, Prác-
ticas de Escritorio, Teneduría de conformidad a las leyes tributarias y Libro
de Ventas, Mecanografía en todos sus aspectos, Taquigrafía, Dibujo, Francés,
Inglés y Alemán.

Clases generales, cuota módica. Clases particulares para personas respe-
tables. Clases para la mujer, a 5 pesetas mensuales una hora diaria. Clases
generales alternas para JOVENES Y SEÑORITAS, convenientemente sepa-
rados, de Mecanografía, Taquigrafía y Francés, a 5 pesetas mensuales.

Cursos rápidos. PERITAJE Y PROFESORADO MERCANTIL Y BACHI-
LLERATO. La Academia Cots COLOCA oportunamente a sus alumnos
dignos y capacitados.

Clases a propósito para **atrasados** por efecto de enfermedad u otras causas.

CAMISERIA CORBATERIA
MITGERIA - GÉNERES DE PUNT

MAS I ROCA

CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, PORTAFERRISSA, 26
Telèfon 17642

16, FONTANELLA, 16
Telèfon 12211

BARCELONA

HIJO DE MIGUEL

MATEU

FERROS

ACERS

TUBS

BIGUES

MAQUINARIA

UTILLATGE

CONSTRUCCIONS

BARCELONA

VALENCIA

BILBAO

MADRID

Construccions en marbres i pedra

P. Gallés Alegre

Marbrista

Treballs per a obres, graons, taulells,
aigüeres, piques, escalfapanxes, tombes,
panteons, làpides, etc., etc.

Diputació, 82 : Telèf. 30545 - Barcelona

**Artículos para
todos los sports**

Casa SIBECAS

Aribau, 35 Teléfono 32915
BARCELONA

EXCURSIONISMO	BASKET-BALL
FOOT-BALL	LANW-TENNIS
ATLETISMO	RUGBY
BOXEO	ETC., ETC.

Vermouth "AQUILA ROSSA"

La primera marca nacional

Exportació de vins a tots els països

J. VENTOSA ROIG

VILAFRANCA DEL PENEDÉS - BARCELONA - MADRID

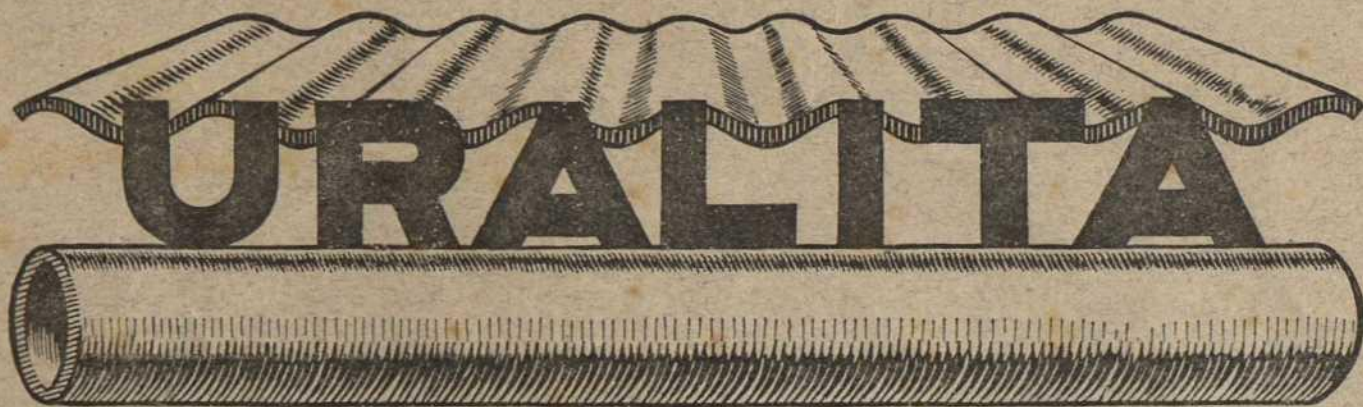
IMPREMTA ECONOMICA

Plaça de la Constitució, 10 - VILANOVA I GELTRU

IMPRESOS PER AL COMERÇ, LA
INDUSTRIA, OFICINES, CASES
DE BANCA, SOCIETATS, ETC.

ARTICLES PER A ESCRIPTORI ·
PAPERERIA · ENQUADERNACIONS ·
MATERIAL PER A DIBUIX I ESCOLAR

PERFECCIO - RAPIDESA - PREUS REDUITS

Agència-Dipòsit per a la comarca :

Magatzems de J. PUIG I BENASACH

Forn del Vidre, 5 - Telèfon 147

VILANOVA I GELTRÚ

Jo SOC UN HOME MOLT
PRÀCTIC I ECONÒMIC

HE SATISFET EL MÀXIM
DELS MEUS DESITJOS
COMPRANT ELS

PANYOS

PER ALS TRAJOS I
ABRICS A LA GRAN
PANYERIA

LA TEXTIL CATALANA

DE LA FÀBRICA
directament al
consumidor, sen-
se intermediaris

Trinxeres des de **35 pessetes**

Esplèndids assortits d'estams garantits des de **40 Ptes.** «corte».

PER A OBTENIR UNA BONA CONFECCIÓ
disposem d'un excel·lent tallador de primer ordre i sols cobrem
60 i 75 Pessetes per les bones «hetxures» d'un vestit.

Panyos - Novetats - Confeccions

La Textil Catalana

Plaça de l'Àngel, 1 - BARCELONA - Via Laietana, 25